

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 1T/57/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8411010121
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Richard Bureš
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2012:8411010121.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Obžalovaní

1. I. Š. Z. M. V. Š. G. Y. Á., nar. XX. X. XXXX v Y., trvale bytom L., D. XXX/XX, nezamestnaná,
2. Q. Š. Z. M. V. Š. G. Y. Ý., nar. XX. X. XXXX v Y., trvale bytom L., D. XXX/XX, nezamestnaný,

rozhodol:

obžalovaná I. Š.

v presne nezistený deň začiatkom roka 2010 v L., v dome na ul. D. XXX/XX, po tom, čo jej W. K. vrátila sumu 20,- eur, ktorú si od nej požičal jej manžel V. K., žiadala od W. K.B., nar. 24. 5. 1987, vrátenie ďalších 20,- eur, pričom jej hovorila, že ak jej peniaze nevráti, tak zbije ju, aj jej manžela,

obžalovaní I. Š. Z. Q. Š.

od presne nezisteného dňa najmenej od mesiaca február 2010 v pravidelných mesačných intervaloch, v dobe, keď sa vyplácali dávky, v rodinnom dome v L. na C. O. Č.. XXX/XX, po tom, čo I. Š. žiadala od W. K. sumu 20,- eur, žiadali od V. K., nar. XX. X. XXXX a od jeho manželky W. K., nar. XX. X. XXXX, aby im vrátili sumu 200,- eur, ktorú im mal údajne dlhovať V. K. tým spôsobom, že ak im peniaze nevráti, tak ich oboch zbijú, zbijú aj ich deti, keď týmto spôsobom žiadali obvinení vrátenie peňazí niekedy po predchádzajúcej dohode spoločne, niekedy každý samostatne, a Q. Š.Š. sa najmenej štyrikrát vyhrážal V. K. slovami, že keď pôjde niekedy do mesta, tak sa živý domov nevráti a ich konanie vyvrcholilo dňa 18. 7. 2010, keď v presne nezistenom čase v rodinnom dome v L. na C. O. Č.. XXX/XX, spoločne žiadali od V. K. a W. K. vrátenie sumy 200,- eur, a keď im V. K. povedal, že im peniaze nedá, začali sa im obvinení vyhrážať, že ak im peniaze nevrátia, tak ich zbijú, a Q. Š. sa ešte vyhrážal V. K. slovami, že ak pôjde do mesta, tak sa živý domov nevráti, čím týmto konaním vzbudili u poškodených strach a obavu, že svoje vyhrážky uskutočnia,

t e d a,

- pokračovacím konaním sčasti samostatne a sčasti spoločne hrozbou násillia iného nútili, aby niečo konal,

č í m s p á c h a l i,

- pokračovací zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona sčasti samostatne, sčasti formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j ú

1/ obžalovaná I. Š.

Podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) a § 38 ods. 3 Trestného zákona u k l a d á trest odňatia slobody v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona a § 50 ods. 1 Trestného zákona súd výkon uloženého trestu podmienienečne o d k l a d á na skúšobnú dobu v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

2/ obžalovaný Q. Š.

Podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) a § 38 ods. 3 Trestného zákona u k l a d á trest odňatia slobody v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona a § 50 ods. 1 Trestného zákona súd výkon uloženého trestu podmienienečne o d k l a d á na skúšobnú dobu v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd poškodených V. K., nar. XX. X. XXXX, bytom L., C. XXX/XX a poškodenú W. K., nar. XX. X. XXXX, bytom L., C. XXX/XX s nárokom na náhradu škody odkazuje na občiansko - súdne konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Kežmarok podala dňa 13. 4. 2011 obžalobu na obvinených I. Š. a Q. Š. a to pre skutok právne kvalifikovaný ako pokračovací zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona sčasti samostatne, sčasti formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, ktorého sa mali dopustiť na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v skutku vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Po preskúmaní obžaloby a podľa jej obsahu a obsahu spisu vydal samosudca dňa 2. 6. 2011 pod č. k. 1T 57/2011 - 85 trestný rozkaz, v ktorom uznal obžalovaných za vinných a uložil im samostatne podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j/ a § 38 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 27 (dvadsaťsedem) mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Trestného zákona súd obžalovaným výkon uloženého trestu podmienienečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 48 (štyridsaťosem) mesiacov.

Obžalovaní podali v zákonnej lehote proti predmetnému trestnému rozkazu odpor.

Okresný súd Kežmarok na hlavnom pojednávaní dňa 18. 1. 2012 uznal obžalovaných za vinných z pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona sčasti samostatne, sčasti formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j/ a § 38 ods. 3 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Trestného zákona súd obžalovaným výkon uloženého trestu podmienienečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 40 (štyridsať) mesiacov. Poškodených v zmysle § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal s nárokom na náhradu škody na občiansko - súdne konanie.

Na základe podaných opravných prostriedkov obžalovanými Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 5To 15/2012 - 134 z 11. 4. 2012 zrušil rozsudok Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 1T 57/2012 zo dňa 18. 1. 2012 v celom rozsahu a vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Okresný súd Kežmarok aj v súlade s usmernením Krajským súdom v Prešove v uznesení č. k. 5To 15/2012 z 11. 4. 2012 vo veci doplnil dokazovanie a ustálil takto skutkový stav.

Obžalovaní I. Š. a Q.Š. Š. zhodne v zmysle § 257 ods. 1 Trestného poriadku vyhlásili, že sú nevinní zo skutku, ktorý sa im kladie za vinu.

Obžalovaná I. Š. na hlavnom pojednávaní uviedla, že poškodeným požičala dvakrát po 30 eur, z ktorých jej poškodení vrátili 20 eur. Nedožadovala sa vrátenia peňazí pod hrozbou násillia, chcela poškodeným pomôcť. Poškodení klamú, stále od obžalovanej pýtajú peniaze.

Obžalovaný Q. Š. na hlavnom pojednávaní tvrdil, že nevedel o tom, že jeho žena požičiava peniaze. V rodinnom dome, kde bývajú poškodení nebol, s poškodenými nekomunikoval.

Poškodený V. K. na hlavnom pojednávaní popisoval, že peniaze si požičiaval od I. Š.. Raz mu dala 67 eur a vrátil jej 87 eur, potom mu raz požičala 100 eur a vrátil jej 217 eur, čoho sa zúčastnil jeho brat I. K.. Obžalovaná bola spokojná, že už jej nedlží peniaze. Potom po mesiaci prišla, že jej musí vrátiť 200 eur ako úroky. Dokopy sa mali obžalovaní vyhrážať asi 4 krát, že zbijú poškodeného a jeho manželku. Viackrát bol sám obžalovaný Q. Š., raz bola sama I. Š. a jedenkrát prišli spolu. Raz pri vyhrážaní bola prítomná sestra V. K. a jedenkrát Z. B., ktorá nechce vypovedať pravdu, lebo sa bojí a raz brat I. K., keď prišli obaja. Vyhrážanie sa opakovalo vždy okolo sedemnásteho v mesiaci, deň dopredu ako dostávajú sociálne dávky, ktoré sú vyplácané na pošte v L.. J. Č. mu odkázala, že obžalovaná Š. ponúka 232 eur, aby stiahol obžalobu.

Poškodená W. K. na hlavnom pojednávaní uviedla, že manžel si požičiaval od obžalovanej Š. viackrát peniaze. Keď raz vracala peniaze - 20 eur, tak sa jej obžalovaná I. Š. vyhrážala, že keď nedá úroky, tak ju zbijú. Požadovala ešte 200 eur. Poškodená bola prítomná pri štyroch vyhrážaniach obžalovanej alebo obžalovaného. Raz bola pri tom sestra Z. B., inokedy o mesiac to počula švagriná V. K. a jedenkrát bol pri vyhrážaní svedok I. K.. Nevedela však uviesť, kedy to presne bolo.

Z výpovede svedka I. K. vyplýva, že brat, poškodený V. K., prišiel za ním, aby išiel ku obžalovanej ako svedok pri vrátení 217 eur. Bola tam sama obžalovaná, ktorá ho vymazala zo svojich záznamov, že má uhradený dlh a že je spokojná. Svedok videl, ako sa mal obžalovaný Š. opitý vyhrážať, že keď mu nedá peniaze, zbije ho. Svedok ďalších rozhovorov nebol, bola tam jeho sestra V. K.. Počul o tom, že sa poškodeným mali obžalovaným vyhrážať. Všetci o tom vedia, že obžalovaná je úžernička, ale boja sa to povedať. Aj poškodení mali strach z týchto vyhrážok, báli sa ísť aj ku doktorke s deťmi, aby ich nebili.

Svedkyňa V. K. bola v lete 2010 pri bratovi na návšteve, keď prišiel obžalovaný opitý Šarišský, povedal poškodenému, že prečo nevráti peniaze. Poškodený mu odpovedal, že už vrátil, načo obžalovaný Š. trval na tom, že keď nevráti, že ho zbije. Svedkyňa mala vedomosť o tom, že si jej brat požičiaval od obžalovaných peniaze, presné sumy uviesť nevedela. Svedkyňa počula, že obžalovaní sa viackrát vyhrážali poškodeným K.. Svedok I. K. jej povedal, že bol pri vrátení peňazí Š..

Svedkyňa K. Č. sa od Rómov z obce dozvedala, že obžalovaná Š. požičiava peniaze, ktorá jej uvedenú skutočnosť potvrdila, lebo je jej ľúto tých ľudí. Poškodený K. prišiel na Obecny úrad s tým, že chce od neho obžalovaná viac peňazí ako mu požičala, bolo to niekedy v minulom roku, tak ho odkázala, nech to ide oznámiť na políciu.

Svedkyňa J. Č. nemala vedomosť, že by niekto požičiaval peniaze od obžalovaných Š..

Svedkyňa Z. B., sestra poškodenej, nevedela o tom, že by si poškodení požičiavali peniaze. Nepočula, že by sa obžalovaný mali vyhrážať poškodeným.

Súd pristúpil i k viacerým konfrontáciám medzi obžalovanými, poškodenými a jednotlivými svedkami, ale tieto osoby zotrvali na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

Na základe takto vykonaného dokazovania možno dospieť k nasledujúcim záverom:

Obaja poškodení dokázali popísať spôsob požičiavania peňazí od obžalovanej a ako sa obaja obžalovaní vyhrážali, aby získali úroky z požičaného. Svedkyňa V. K. bola priamym svedkom jedného vyhrážania sa obžalovaných a svedok I. K. bol priamym svedkom iného vyhrážania sa, z počutia vedel o ďalších vyhrážaniach. Je pravdou, že vo výpovediach týchto osôb sú určité rozpory spôsobené hlavne jazykovou bariérou, ale aj intelektovými vlastnosťami týchto osôb, avšak v podstatných bodoch zotrvali na svojich výpovediach.

Obžalovaní v priebehu celého konania popierali akékoľvek vyhrážanie sa poškodeným. Dokonca obžalovaný nemal mať vedomosť o tom, že obžalovaná požičiavala peniaze. Ich výpovede sú motivované nielen strachom, že sa dopustili trestného činu vydierania, ale aj možnej úžery. V súlade s týmito tvrdeniami vyznieva aj výpoveď svedkyne K. Č., pracovníčky Obecného úradu v L., ktorej mala sama obžalovaná uviesť, že požičiava peniaze viacerým, lebo je jej ich ľúto a po požičané si chodí na poštu. Požičiavanie peňazí aj iným osobám potvrdili okrem poškodených aj V. K. a I. K., ale táto skutočnosť je uvedená aj v správe o obžalovaných z miesta bydliska. Tvrdenie obžalovanej uvedené pracovníčkou Obecného úradu v L., že požičiava peniaze preto, lebo je jej ľúto, sa nejaví ako logické, keď si potom po tieto peniaze chodila na poštu počas poberania sociálnych dávok.

Jedným zo svedkov vyhrážania sa mala byť podľa poškodených Z. B., sestra poškodenej, ktorá to poprela, ako aj požičiavanie peňazí obžalovanou. Taktiež J. Č. vyhlásila za nepravdivú skutočnosť, že mala ponúknuť poškodeným peniaze, ak nebudú trvať na trestnom oznámení. Práve strach z obžalovaných (popísal i svedok I. K.) viedol svedkov k popretiu skutočnosti, že obžalovaní požičiavali peniaze, ale i toho, že sa vyhrážali, resp. ponúkli peniaze, aby poškodení netrvali na podanom trestnom oznámení. Pri svedkyňi J. Č. bola možnou motiváciou i skutočnosť, že si sama požičiavala peniaze od obžalovaných.

Viaceré skutočnosti v tomto prípade nasvedčujú praktikám úžerníkov a s tým spojeným vydieraním. K výberu dlžôb dochádzalo v čase výplaty sociálnych dávok. Poškodení až pod vplyvom bezvýhodiskovej situácie, žiadanie ďalších finančných prostriedkov, neustále vyhrážanie sa a strach o život a zdravie ich viedla k ohláseniu danej situácie pracovníčke obecného úradu, neskôr k podaniu trestného oznámenia. Ďalší svedkovia z dôvodu strachu, alebo poskytnutia finančných výhod, popierali nielen vyhrážanie sa obžalovaných, ale i samotné poskytovanie pôžičiek. Taktiež sľúbené peniaze cez tretiu osobu, ak vezmú trestné oznámenie späť, vykazujú znaky úžerníckych praktík.

Súdu sa nejaví, aby poškodení, resp. svedkovia, ktorí usvedčovali obžalovaných, aj vzhľadom na ich intelektové vlastnosti a absenciu akejkoľvek motivácie, dokázali by si vymyslieť takéto sofistické skutočnosti spôsobilé preukázať vinu obžalovaných.

Na základe takto vykonaného dokazovania hodnotiac dôkazy jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti, súd mal dostatočne preukázané, že skutok sa stal a že ho spáchali obžalovaní. Obžalovaní svojím konaním tým, že sčasti samostatne a sčasti spoločne hrozbou násilia v priamom úmysle v zmysle § 15 písm. a/ Trestného zákona poškodených nútili, aby niečo konali. Protiprávnosť konania obžalovaných je potrebné vidieť v tom, že porušili záujem spoločnosti na ochrane slobodného rozhodovania osôb.

Z miesta bydliska sú obžalovaní charakterizovaní všeobecne. Doposiaľ súdne trestaní neboli a ani ich konanie nebolo predmetom prejednávania v rámci priestupkového konania.

Súd potom zväžil všetky okolnosti rozhodné pre druh a výmeru trestu, prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti a na osoby páchatel'ov, ich pomery a možnosť ich nápravy a uložil obžalovaným trest odňatia slobody v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov s podmieneným odkladom 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Súd pri druhu a výmere trestu vychádzal zo skutočnosti, že obžalovaní viedli pred spáchaním trestného činu riadny život, pri absencii akejkoľvek príťažujúcej okolnosti, súd pristúpil k aplikácii § 38 ods. 3 Trestného zákona, čím znížil hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Vychádzal pritom aj z predpokladu, že samo trestné stíhanie páchatel'ov, negatívne zhodnotenie ich osôb a činu rozsudkom, hrozba budúceho prípadného výkonu trestu, môžu mať samy osebe z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie účinku, ktoré má inak len výkon uloženého trestu.

Nakoľko podľa výsledku dokazovania nie je podklad na vyslovenie povinnosti na náhradu škody, súd v zmysle § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal poškodených s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.